

**DRANGEDAL
KOMMUNE**

Plan for Helsemessig og sosial beredskap

Erstatter plan fra 2004

Utarbeidet med hjemmel i:

- Lov om helsemessig og sosial beredskap
- Lov om vern mot smittsomme sykdommer

Vedtatt av kommunestyret 15.03.2018

Forord

Kommunene har en lovfestet plikt til å utarbeide beredskapsplan for helse- og sosialtjenestene de har ansvaret for, slik at disse tjenestene kan fortsette selv om en ekstraordinær situasjon skulle oppstå.

Det ligger betydelig frihet hos kommunene til utforming av planene og hvordan disse inkorporeres i øvrig planverk i kommunen, men det skal være samordnet med øvrig planverk i kommunen og med spesialisthelsetjenesten og bygge på risiko- og sårbarhetsanalyser som tar hensyn til lokale forhold.

Fylkesmannen skal kontrollere at slike planer foreligger i kommunene og at de er utarbeidet og oppdatert i forhold til sentrale føringer og lokale forhold. Fylkesmannen er tilgjengelig for å gi råd i kommunenes beredskapsarbeid og arrangerer blant annet øvelser og faglige møter, også om beredskapsarbeid. Ved større kriser eller katastrofer i en eller flere kommuner har Fylkesmannen en samordningsrolle mellom kommunene og mellom kommunene og sentrale instanser.

Denne planmalen er utarbeidet i henhold til gjeldende regelverk og gir et godt rammeverk for den enkelte kommune i arbeidet med egne planer. Det er imidlertid viktig å understreke at det er innholdet i den enkelte kommunes ferdige plan som avgjør om den fyller sin funksjon hvis en katastrofe inntreffer.

Det må tilslutt understrekes at arbeidet med beredskapsplaner er svært viktig og må prioriteres i kommunene. Konsekvensene av en større krise eller naturkatastrofe bestemmes i stor grad av de forberedelsene kommunene har gjort på forhånd både med planarbeid og med opplæring av de ansatte. Denne planmalen og det tilhørende e-lærings programmet vil kunne være en god støtte for kommunene i dette arbeidet.

Jan-Arne Hunnestad

**Ass. Fylkeslege
Fylkesmannen i Telemark**

Innholdsfortegnelse

Forord.....	1
Innledning.....	3
TILTAKSKORT.....	5
TILTAKSKORT: Organisering av beredskap i helse og velferd i Drangedal kommune.....	6
TILTAKSKORT: Identifisere om det er en krise en står ovenfor	7
TILTAKSKORT: Langvarige og/eller omfattende kriser - bemanning.....	8
TILTAKSKORT: Psykososialt kriseteam ved omfattende behov for psykososial omsorg ved kriser og katastrofer	9
TILTAKSKORT: Evakuert- og pårørendesenter (EPS)	10
TILTAKSKORT: Svikt i kommunikasjon, telefoni og IKT	11
TILTAKSKORT: Svikt i vannforsyningen.....	12
TILTAKSKORT: Svikt i Strømforsyningen – Institusjon, boliger og hos brukere av hjemmetjenesten ..	14
TILTAKSKORT: Brann.....	15
TILTAKSKORT: Luftforurensning, inkludert farlig nedfall.....	16
TILTAKSKORT: Ekstremvær	17
TILTAKSKORT: Svikt i legemiddelforsyning og sentralt helsemateriell.....	18
TILTAKSKORT: Utbrudd av smittsom sykdom	19
TILTAKSKORT: Pandemi	21
Helhetlig Smittevernplan.....	23
Tuberkuloseplan.....	24
Pandemiplan.....	25
Infeksjonskontrollprogram.....	26
Helse og omsorg beredskapsutvalg.....	26
ROS analyse på tjenesteproduksjon.....	27

Innledning

Denne planen for Helsemessig og sosial beredskap tar utgangspunkt i å dekke et minimumskrav av det en kommune må ha på plass for å oppfylle formålet med å verne befolkningens liv og helse og bidra til at nødvendig helsehjelp, omsorgs- og sosiale tjenester kan tilbys befolkningen under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid.

Krise/katastrofe = en situasjon av ekstraordinær karakter der akutte hjelpebehov ikke kan dekkes av tilgjengelige ressurser, og ordinære ansvarsforhold og kommandoforhold ikke strekker til, og hvor omlegging eller tilførsel av ressurser er nødvendig.

Sivilbeskyttelsesloven krever også at kommunen har en overordnet beredskapsplan, som skal være samordnet og integrert med andre beredskapsplaner i kommunen, herunder smittevernplan og helseberedskapsplan mv. Denne planen er derfor å regne som en delplan til kommunens overordnede beredskapsplan.

Planen legger derfor til grunn at kommunen allerede har på plass en

- Overordnet beredskapsplan
- Overordnet kriseledelse
- Helhetlig ROS-analyse

I tillegg til dette tar planen utgangspunkt i at kommunen som en del av det overordnede beredskapsarbeidet har etablert:

- Informasjonsplan/strategi
- Psykososialt kriseteam
- Evakuerte- og pårørendesenter (EPS)
- Lokale ROS-analyser og beredskapsplaner for kommunens virksomheter og avdelinger

Disse elementene blir det derfor kun vist til i denne planen.

Planen er utarbeidet etter planmal for kommunene i Telemark, og revisjonsarbeidet for Drangedal sin lokale plan vil følge årshjulet for revisjon av planmalen. Ansvarlig for revisjon av planmalen er arbeidsgruppen for oppfølging av samhandlingsavtale 4.3.3. «Beredskapsplaner mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten i Telemark». Arbeidsgruppen vil se til at alle sentrale linker til planen holdes oppdatert, og i tråd med lover og forskrifter.

Planmalen, sammen med tilhørende e-læringsprogram, er å finne i KS sin digitale læringsportal for kommunene: <https://www.kslaring.no/>

Kommunalområdet for helse og velferdstjenester vil bruke materialet som ligger i denne portalen i opplæringsarbeidet om beredskap.

Beredskapsutvalget helse og velferd, vil gjennomgå, og oppdatere lokal informasjon årlig, eventuelt ved behov.

Planen bygger videre på følgende hovedprinsipp:

- Det er i de ordinære tjenestene de aller fleste ressursene befinner seg

- For at denne ressursen skal anvendes, kreves det at de ansatte selv er klar over dette og får trening/informasjon om sin rolle
- Tiltak bør forankres i normalsituasjonen fordi denne er lettest gjenkjennelig
- De daglige ledere må bevisstgjøres denne oppgaven og gi den tilstrekkelig oppmerksomhet
- All informasjon og nødvendig utstyr for en umiddelbar innsats må finnes på de ordinære arbeidsplasser og den stedlige leder må kjenne til dette
- Kommunen har et særlig ansvar for beboere i institusjoner, beboere i bemannede boliger, registrerte brukere av hjemmetjenester og andre av kommunens innbyggere i sårbare situasjoner

For å kunne oppfylle gjeldende lovverk, forskrifter og veiledere i forhold til beredskapsarbeid må en også:

- Identifisere mulige kriser ved å ha gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyse) for de mest aktuelle hendelsene en tenker kan oppstå
- Ha tiltakskort som sier noe om hvem som skal gjøre hva og når, når det er identifisert en krise.
- Sikre en minimumskompetanse rundt beredskapsarbeid hos ansatte
- Revidere planen med jevne mellomrom og ha regelmessige øvinger hos ansatte
- Ha utarbeidet avtaler med samarbeidspartnere (eksterne og interne).

I tillegg er det egne kapitler der det går fram:

- Hva en helhetlig smittevernplan skal inneholde (deriblant innholdet i en pandemiplan, som er å regne som en delplan til en helhetlig smittevernplan).
- Hvordan beredskapsutvalget i Helse og velferd skal fungere og organiseres
- Hvordan ROS-analyse på tjenestenivå kan bygges opp

Nærmere om planen

Planen har en kort innledning. Hovedfokus ellers i planen er beredskapsdelen- hvem gjør hva, hvordan og når ved en krise eller katastrofe. Det avgjørende er at planen fungerer godt i det daglige arbeidet, både når det gjelder å definere risikoområder/hendelser som kan oppstå, beskrive tiltak, og plassere ansvar og roller når kriser og katastrofer inntreffer. Derfor er de ulike tiltakskortene sentrale i planen. Tiltakskortene er bygd på risikovurderinger og inneholder konkrete beskrivelser av hvordan man skal håndtere en hendelse.. Tiltakskorta skal bidra til at det er lett å finne fram i planen.

Lovverk, forskrifter og nasjonale føringer skal ligge som linker til internett. Avdelingsvise planer og varslingslister skal bygges opp etter en felles mal, bli oppdatert årlig, og elektronisk utgave skal ligge i kommunens kvalitetssystem, QM+.

TILTAKSKORT

TILTAKSKORT: Organisering av beredskap i Drangedal kommune			
Utarbeidet av:	Beredskapskoordinator Hilde Kirkeby	Dato:	08.01.2018
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Rådmann Jørn Chr. S. Knudsen	Dato:	05.02.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none">• Avklare ansvarsforhold i en krisesituasjon.• Sikre at kommunen iverksetter nødvendige tiltak og samordner sin virksomhet med andre offentlige og private aktører på lokalt og nasjonalt plan.
Begreps-avklaring	<p><i>Krise</i></p> <ul style="list-style-type: none">• En situasjon som avviker fra det som er normalt, oppstår relativt hastig, har betydning for samfunnet, truer grunnleggende verdier (liv, helse, livsgrunnlag) og krever at tiltak settes i verk raskt.
Tiltak	<p>Kommunal overordnet kriseledelse består av:</p> <ul style="list-style-type: none">○ Ordfører○ Rådmann○ HR-sjef○ Kommunalsjef økonomi og utvikling○ Kommunalsjef kunnskap, mangfold og kultur○ Kommunalsjef Helse og velferd○ Kommunalsjef Bygg, eiendom og kommunalteknikk○ CIM administrator○ Beredskapskoordinator <ul style="list-style-type: none">• Viser for øvrig til overordnet beredskapsplan.

TILTAKSKORT: Organisering av beredskap i helse og velferd i Drangedal kommune

Utarbeidet av:	Kommunalsjef helse og velferd Hilde Molberg	Dato:	23.01.2018
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Rådmann Jørn Chr. S. Knudsen	Dato:	05.02.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none"> • Avklare ansvarsforhold i en krisesituasjon som ikke utløser overordnet krisehåndtering/-ledelse. • Sikre at helse og velferd iverksetter nødvendige tiltak og samordner sin virksomhet med andre offentlige og private aktører på lokalt og nasjonalt plan.
Begreps-avklaring	<p><i>Krise</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • En situasjon som avviker fra det som er normalt, oppstår relativt hastig, har betydning for samfunnet, truer grunnleggende verdier (liv, helse, livsgrunnlag) og krever at tiltak settes i verk raskt.
Tiltak	<ul style="list-style-type: none"> • Helse og velferd beredskapsutvalg: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kommunalsjef Helse og velferd, leder av utvalget ○ Stedfortredende kommunalsjef helse og velferd ○ Leder psykososialt kriseteam ○ Kommuneoverlege ○ Aktuelle deltagere fra øvrige virksomheter avhengig av situasjon <p>Viser for øvrig til beredskapsplan for helse og velferd i Drangedal kommune</p>

TILTAKSKORT: Identifisere om det er en krise en står ovenfor

Utarbeidet av:	Kommunalsjef helse og velferd Hilde Molberg	Dato:	23.01.2018
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Rådmann Jørn Chr. S. Knudsen	Dato:	05.02.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none">• Avklare om hendelsen er en situasjon av ekstraordinær karakter der akutte hjelpebehov ikke kan dekkes av tilgjengelige ressurser, og ordinære ansvarsforhold og kommandoforhold ikke strekker til, og hvor omlegging eller tilførsel av ressurser er nødvendig
Begreps-avklaring	Generelt: Alle ansatte i helse og velferd har ansvar for umiddelbart å melde fra til sin nærmeste leder/kommunalsjef/rådmann, hvis man står overfor situasjoner, som er ekstraordinære.
Tiltak	<p>Drøft hendelsen med nærmeste leder og rådmann/ordfører</p> <p>Hjelpespørsmål i situasjonsvurderingen</p> <ul style="list-style-type: none">• Hva slags hendelse har skjedd?• Hendelsesforløp?• Hvor har hendelsen skjedd?• Hvor mange personer er involvert (tilstanden til de som er involvert)?• Hvilke personer er involvert (direkte/indirekte)?• Prognose for hendelsesutvikling (hva er det verste som kan skje)?• Ta en beslutning på om en skal definere dette som en krise, og om man trenger å få på plass den overordnede kriseledelsen eller om det kan håndteres av Helse og velferd beredskapsutvalg.

TILTAKSKORT: Langvarige og/eller omfattende kriser - bemanning

Utarbeidet av:	Kommunalsjef helse og velferd Hilde Molberg	Dato:	31.01.2018
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Rådmann Jørn Chr. S. Knudsen	Dato:	05.02.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none">• Opprettholde basal drift i helse og velferd
Begreps-avklaring	<ul style="list-style-type: none">• Langvarig krise defineres som utover en uke• Omfattende krise kan være av kortere varighet, men krever omfattende styrking av ressurser i en eller flere tjenester i helse og velferd
Tiltak	<ul style="list-style-type: none">• Prioritere behandlingsnivå på pasientene, sikre forsvarlighet ift. liv og helse• Sette bemanningsnorm, inkludert ekstramannskap hvis behov• Ha oversikt over tilgjengelig personell, herunder fast ansatte, vikarer, pensjonister, helsepersonell i andre sektorer. Omdisponere helsepersonell i egen sektor.• Aktivere frivillige lag og foreninger til daglig forpleining og omsorg i institusjoner/bofellesskap• Disponere merkantilt personell fra andre sektorer til relevant bistand• Være i dialog med Fylkesmannen, sivilforsvaret, legevakt og sykehus om bemanningssituasjonen• Sikre tilgjengelig ledelse utover normal arbeidstid ved aktiv arbeidstidsplanlegging for ledere/nøkkelpersonell/stedfortredere. I hensikt å sikre nødvendig hvile for ansatte dette gjelder.
Ansvar	<ul style="list-style-type: none">• Helse og velferd beredskapsutvalg

TILTAKSKORT: Psykososialt kriseteam ved omfattende behov for psykososial omsorg ved kriser og katastrofer

Utarbeidet av:	Kommunalsjef helse og velferd Hilde Molberg	Dato:	18.01.2018
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Rådmann Jørn Chr. S. Knudsen	Dato:	05.02.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none"> • Redusere langtids plager som følge av den aktuelle stress situasjon
Begreps-avklaring	<ul style="list-style-type: none"> • Krise er her knyttet til en dramatisk hendelse der en enkelt eller kun få personer er involvert (selvmord, plutselig barnedødsfall, drap, trafikkulykker etc.). • Katastrofe er her knyttet til dramatisk og traumatiserende hendelser som rammer større deler av befolkningen.
Tiltak	<p>Ved kriser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging i forhold til kriser skal i utgangspunktet ivaretas av det ordinære hjelpeapparatet. • Legevakt har ansvar for å vurdere om behovet for krisehjelp går utover det som det ordinære hjelpeapparatet klarer. • Psykososialt kriseteam kan aktiveres av legevakt, politi eller kommunens kriseledelse når det er kartlagt et behov som tilsier at den / de som er i en krisesituasjon ikke får tilstrekkelig støtte, omsorg og hjelp av eget nettverk eller av legevakten. • Legevakt / psykososialt kriseteam skal påse at den/de berørte ved behov blir henvist videre til profesjonell hjelp så raskt som mulig. • Psykososialt kriseteam skal som hovedregel avslutte sin del av innsatsen senest etter 8 dager. • Det skal alltid gjøres forespørsel om det ønskes bistand fra kirke/trossamfunn. <p>Ved katastrofer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved katastrofe aktiveres psykososialt kriseteam av kommunens overordnede kriseledelse, og er da underlagt kriseledelsen. • Kommunens kriseledelse kontakter psykososialt kriseteam via vakttelefon. • Vakthavende er ansvarlig i samarbeid med hovedgruppen for å innkalle ressurspersoner etter behov. • Vakthavende er ansvarlig for at videre prosedyre for psykososialt kriseteam blir fulgt • Bistand på tvers av kommunegrensene i Kragerø og Drangedal, vurderes ved behov.

TILTAJKSKORT: Evakuert- og pårørendesenter (EPS)

Utarbeidet av:	Beredskapskoordinator Hilde Kirkeby	Dato:	24.01.2018
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Rådmann Jørn Chr. S. Knudsen	Dato:	05.02.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none">Sikre et kortvarig alternativt tilbud om overnatting og forpleining (dekke basisbehov for mat, klær og tilsyn) for personer som må flyttes fra sitt eget hjem/institusjon.
Begreps-avklaring	<ul style="list-style-type: none">Evakuering er å flytte på mennesker fra et avgrenset område i kommunen som er definert som utrygt.
Tiltak	<p>Ansvar for evakuering:</p> <ul style="list-style-type: none">Ansvarlig leder for evakuering vil normalt være politi. Hvis brannsjefen kommer først til skadestedet er han leder inntil politi kommer til plassen.Politi tar avgjørelsen om oppretting av evakuerte – og pårørendesenter (EPS senter)Den overordnede kriseledelsen i kommunen blir aktivert i henhold til overordnet beredskapsplan og koordinerer arbeidet med EPS senter (de aktuelle mottakssentrene blir varslet) <p>Evakueringsledelsen (politiet og kommunens kriseledelse) må:</p> <ul style="list-style-type: none">Skaffe oversikt over evakueringsområdet (hvem som bor der osv.)Informere de som skal evakueres om hva de skal ta med seg m.m.Skaffe mannskapsressurser til evakueringenSkaffe egnet transportSørge for at mottaksapparatet tar seg av innkvartering, forpleining etc.Samle personer i egnede lokaler når innkvartering ikke kan skje direkteRegistrere hvem som er innkvartert i ulike lokaler, hvem som flytter på egenhånd etc.Kontrollere at evakueringsområdet er tomt og at det er satt ut vaktmannskapHjelpe til med å behandle fysisk og psykisk skadde personerSamarbeid med lokal redningsentral (LRS)/skadestedslederVarsle kommunen sitt psykososiale kriseteam, evt. prestGi informasjon til de evakuerte, andre innbyggere, presse m.m. <p>Ansvar for innkvartering på EPS senter:</p> <p>Ansvarlig leder for innkvartering må:</p> <ul style="list-style-type: none">Sørge for forpleining, klær og nødvendig støtte/omsorgVed behov skaffe til veie tolketjeneste.Sørge for at de evakuerte får mulighet til å varsle pårørendeHa løpende kontakt med kriseledelsen

TILTAKSKORT: Svikt i kommunikasjon, telefoni og IKT

Utarbeidet av:	Kommunalsjef helse og velferd Hilde Molberg	Dato:	30.01.2018
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Rådmann Jørn Chr. S. Knudsen	Dato:	05.02.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none">• Redusere/hindre feil behandling (herunder medisinerings)• Sikre dokumentasjon og rapportering• Sikre økonomisk utbetaling til de som normalt får denne fra kommunen
Begreps-avklaring	<ul style="list-style-type: none">• Svikt i kommunikasjon, telefoni og IKT defineres som ethvert bortfall av dette.• Lokal leder/lokal hendelse referer her til for eksempel leder ved en institusjon, bofellesskap etc.• Lokal prosedyre/plan refererer til de planene og prosedyrene som er etablert ute på hver enkelt institusjon, bofellesskap etc.
Tiltak	<p>Svikt i kommunikasjon, telefoni og IKT inntil 24 timer</p> <ul style="list-style-type: none">• Lokal hendelse med varighet inntil 24 timer.<ul style="list-style-type: none">○ Hvis hendelsen oppdages i kommunal virksomhet skal lokal leder kontakte IT-avdelingen○ Ved lokal hendelse iverksettes lokal prosedyre for håndtering av svikt i kommunikasjon, telefoni og IKT<ul style="list-style-type: none">▪ Finne fram skriftlige lister på pasient/bruker og ansatte (jf. oversiktsliste over brukere i Helse- og velferdssektoren og NAV).▪ Iverksette rutiner for skriftlig dokumentasjon▪ Iverksette rutiner for alternative kommunikasjonsformer○ Informasjon håndteres ut fra lokal plan for informasjon. <p>Svikt i kommunikasjon, telefoni og IKT over 24 timer</p> <ul style="list-style-type: none">• Brudd i kommunikasjon, telefoni og IKT med varighet over 24 timer.<ul style="list-style-type: none">○ Hvis hendelsen oppdages i kommunal virksomhet skal lokal leder kontakte IT-avdelingen○ Beredskapsutvalget for Helse- og velferd etableres. Den overordnede kriseledelsen orienteres om situasjonen og aktiviseres ved behov (må vurderes fortløpende).○ Tjenestemottakere blir varslet (enten gjennom media eller direkte til særlig sårbare brukere).<ul style="list-style-type: none">▪ jf. Plan for informasjon og krisekommunikasjon kap. 3 i overordnet beredskapsplan.▪ jf. oversiktsliste over brukere i Helse- og velferdssektoren○ Vurdere iverksetting av plan for evakuering (for særlig utsatte brukergrupper)

TILTAKSKORT: Svikt i vannforsyningen

Utarbeidet av:	Kommunalsjef Hilde Molberg	Dato:	30.01.2018
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Rådmann Jørn Chr. S. Knudsen	Dato:	05.02.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none">• Sikre innbyggerne hygienisk sikkert vann til drikke og matlaging• Dernest sikkerhet for vann til drift av avløpssystemet• Videre vann til vask og renhold
Begreps-avklaring	<ul style="list-style-type: none">• Gjelder brudd i vannforsyningen eller helsemessig ubrukelig vann (ved utbrudd av vannbåren sykdom benyttes også Tiltakskort <i>Smittsom sykdom</i>)
Tiltak	<p>Svikt i vannforsyningen – mindre alvorlig hendelse</p> <ul style="list-style-type: none">• Lokal hendelse som ledningsbrudd med varighet tre til seks timer, eller bruksmessig utilfredsstillende vannkvalitet<ul style="list-style-type: none">○ Hvis hendelsen oppdages i kommunal virksomhet skal lokal leder kontakte vakttelefon Bygg, eiendom og kommunalteknikk (VAR-vakta), tlf 476 85 444.○ Ved lokal hendelse iverksettes lokal prosedyre.○ Informasjon håndteres ut fra lokal plan for informasjon <p>Svikt i vannforsyningen – alvorlig hendelse</p> <ul style="list-style-type: none">• Brudd på ledningsnett med svikt av vannforsyning med varighet i mer enn åtte timer.<ul style="list-style-type: none">○ Hvis hendelsen oppdages i kommunal virksomhet skal lokal leder kontakte vakttelefon Bygg, eiendom og kommunalteknikk (VAR-vakta).○ Vakta registrerer melding, tidspunkt og melderens navn. Avklarer hvor stort geografisk område/hvor mange personer som er berørt, og varsler deretter Mattilsynet og kommuneoverlege.○ Beredskapsvakta henter fram og følger beredskapsplan for vannforsyning (jf. egen plan for VAR-området)○ Helse og velferd beredskapsutvalg etableres. Den overordnede kriseledelsen orienteres om situasjonen og aktiviseres ved behov (må vurderes fortløpende).○ Tjenestemottakere blir varslet (enten gjennom media eller direkte til særlig sårbare brukere).<ul style="list-style-type: none">▪ jf. Plan for informasjon og krisekommunikasjon kap. 3 i overordnet beredskapsplan▪ jf. oversiktsliste over brukere i Helse- og velferdssektoren○ Beredskapsforsyning vurderes kontinuerlig. <p>Forurenset vann – svært alvorlig hendelse</p> <ul style="list-style-type: none">• Leveres udesinfisert/forurenset ut på ledningsnett.<ul style="list-style-type: none">○ Hvis hendelsen oppdages i kommunal virksomhet skal lokal leder kontakte vakttelefon Bygg, eiendom og kommunalteknikk (VAR-vakta).○ Beredskapsvakta registrerer melding, tidspunkt og melderens navn. Avklarer hvor stort geografisk område/hvor mange personer som er berørt, og varsler deretter Mattilsynet og kommuneoverlege/smittevernlege.○ Beredskapsvakta vil i samråd med Mattilsyn og kommuneoverlege/smittevernlege, starte prosessen med å varsle abonnenter (enten gjennom media eller direkte til særlig sårbare brukere).

	<ul style="list-style-type: none">▪ jf. Plan for informasjon og krisekommunikasjon kap. 3 i overordnet beredskapsplan▪ jf. Oversiktsliste over brukere i Helse- og velferdssektoren○ Beredskapsvakta henter fram beredskapsplan for vannforsyning (jf. egen plan for vannverket)○ Helse og velferd beredskapsutvalg etableres. Den overordnede kriseledelsen orienteres om situasjonen og aktiviseres ved behov (må vurderes fortløpende).○ Tiltakskortet for Smittsom sykdom skal aktiveres når det er utbrudd av vannbåren sykdom.○ Beredskapsforsyning til berørte tjenestemottakere vurderes kontinuerlig.
--	---

TILTAKSKORT: Svikt I Strømforsyningen – Institusjon, boliger og hos brukere av hjemmetjenesten

Utarbeidet av:	Kommunalsjef helse og velferd Hilde Molberg	Dato:	24.01.2018
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Rådmann Jørn Chr. S. Knudsen	Dato:	05.02.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none"> • Hindre skade eller brudd i behandling som gir sykdomsforverring • Sette i gang tiltak for å sikre medisinsk utstyr og behandling • Videre prioritet er sikring av lys/varme og matlaging/forsyning
Begreps-avklaring	<ul style="list-style-type: none"> • Svikt i strømforsyningen defineres som ethvert bortfall av strøm • Lokal prosedyre/plan refererer til de planene og prosedyrene som er etablert ute på hver enkelt institusjon, bofellesskap etc.
Tiltak	<p>Svikt i strømforsyningen – mindre alvorlig hendelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokal hendelse som ledningsbrudd med varighet tre til seks timer. <ul style="list-style-type: none"> ○ Hvis hendelsen oppdages i kommunal virksomhet skal lokal leder kontakte vakttelefon e-verket, tlf 95760606 ○ Ved lokal hendelse iverksettes lokal prosedyre for håndtering av svikt i strømforsyning. ○ Informasjon håndteres ut fra lokal plan for informasjon. <p>Svikt i strømforsyningen – alvorlig hendelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brudd på strømmnett med varighet i mer enn åtte timer. <ul style="list-style-type: none"> ○ Hvis hendelsen oppdages i kommunal virksomhet skal lokal leder kontakte vakttelefon e-verket ○ Helse og velferd beredskapsutvalg etableres. Den overordnede kriseledelsen orienteres om situasjonen og aktiviseres ved behov (må vurderes fortløpende). ○ Tjenestemottakere blir varslet (enten gjennom media eller direkte til særlig sårbare brukere). <ul style="list-style-type: none"> ▪ jf. Plan for informasjon og krisekommunikasjon kap. 3 i overordnet beredskapsplan ▪ jf. oversiktsliste over brukere i Helse- og velferdssektoren ○ Beredskapsforsyning vurderes kontinuerlig. ○ Prioriteringslisten for strømforsyning vurderes kontinuerlig. ○ Vurdere iverksetting av plan for evakuering (for særlig utsatte brukergrupper)

TILTAKSKORT: Brann

Utarbeidet av:	Kommunalsjef helse og velferd Hilde Molberg	Dato:	31.01.2018
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Rådmann Jørn Chr. S. Knudsen	Dato:	05.02.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none">• Unngå tap av menneskeliv• Redusere skadeomfang på liv og helse• Gi basis omsorg og hjelp til berørte og pårørende
Begreps-avklaring	<ul style="list-style-type: none">• Brann ved institusjon/boliger med heldøgns bemanning
Tiltak	<ul style="list-style-type: none">○ 110 sentralen varsles automatisk/av den ansatte som oppdager brannen○ Ansvarsvakta på avdelingen aktiverer lokalplan ved brann. Hver institusjon/bolig med heldøgns bemanning har sine egne planer for brann som bl.a. inneholder evakueringsplaner, varsling av pårørende etc., samt opplæring og øvelser for ansatte.)○ Den overordnede kriseledelsen ved kommunalsjef/rådmann orienteres om situasjonen og aktiveres ved behov.

TILTAKSKORT: Luftforurensning, inkludert farlig nedfall

Utarbeidet av:	Kommunalsjef helse og velferd Hilde Molberg	Dato:	24.01.2018
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Rådmann Jørn Chr. S. Knudsen	Dato:	05.02.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none">• Hindre tap av menneskeliv• Redusere skade utover det som skjer direkte ved ulykken.
Begreps-avklaring	<ul style="list-style-type: none">• Luftforurensning er utslipp av farlige gasser eller væsker.• Luftbåren forurensning fra fjerne områder – inkludert atomnedfall
Tiltak	<ul style="list-style-type: none">• Hendelsen utløser etablering av den overordnede kriseledelsen i kommunen og sammen med lokal og/ eller sentral redningsledelse besluttes de nødvendige skritt (jf. tiltakskort og planer for EPS, plan for informasjon- og krisekommunikasjon (overordnet beredskapsplan), plan for psykososialt kriseteam etc.).• Politi, brannvesen, sykehus og kommune, samarbeider ut i fra situasjonen.• Vurdere varslings og/eller iverksetting av plan for evakuering (for særlig utsatte brukergrupper)• Ved atomnedfall – lager av jod-tabletter ved helsestasjonen til unge under 18 år, ammende og gravide.

TILTAKSKORT: Ekstremvær

Utarbeidet av:	Kommunalsjef helse og velferd Hilde Molberg	Dato:	24.01.2018
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Rådmann Jørn Chr. S. Knudsen	Dato:	05.02.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none">Unngå personskader når samfunnskritisk infrastruktur blir borte.
Begreps-avklaring	<ul style="list-style-type: none">Ekstremvær er kraftig vind/nedbør som kan føre til flom, isgang, snøskredfare, nedsatt fremkommelighet, etc.
Tiltak	<p>Varslingsansvar:</p> <ul style="list-style-type: none">Det norske meteorologiske institutt (DNMI) har ansvar for varsling til Hovedredningssentralen (HRS), som videre skal varsle lokale redningssentraler.Kopi av varslet sendes til Fylkesmannen.Politiet (LRS) har varslingsplikt til Fylkesmannen og lensmann.Fylkesmannen har varslingsplikt overfor kommunene.Ved fare for flom ligger ansvaret for å varsle til NVE Norges vassdrags- og energidirektorat.Fylkesmannen vil her videresende flomvarsel til de kommunene som er berørt. <p>Varslingsrutiner:</p> <ul style="list-style-type: none">Erfaringsvis kan ekstreme vær-situasjoner treffe svært lokalt. Vurdering av hvilke kommuner som skal varsles er derfor vanskelig. Derfor blir alle kommuner varslet (gruppesending pr. e-post eller mobil fra fylkesmannen) der annet ikke er opplyst om. Unntaket gjelder ved flom.Varsel innen kontortid: Varsel blir sendt på e-post.Varsel utenom kontortid: Fylkesmannen vil sende melding til kommunens epost-gruppe for beredskap og sms. <p>Kommunen må</p> <ul style="list-style-type: none">Vurdere aktivering av kriseledelsen som må vurdere om det varslede uværet kan få konsekvenser for kommunen og i så fall:Varsle aktuelle kommunale og private virksomheter som er særlig utsatt, bla. barnehager, skoler og institusjoner, hjemmetjenestenVurdere befolkningsvarslingForberede aktivering av ulike tiltakskort som kan bli aktuelle (svikt i vannforsyning, strømbrudd, brann, evakuering etc.)Vurdere varsling og/eller iverksetting av plan for evakuering (for særlig utsatte brukergrupper) <p>Når en sender ut varsel er det viktig at en understreker at etter mottak av varsel må hver enkelt selv følge med utviklinga av været via radio og TV.</p>

TILTAKSKORT: Svikt i legemiddelforsyning og sentralt helsemateriell

Utarbeidet av:	Kommunalsjef helse og velferd Hilde Molberg	Dato:	24.01.2018
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Rådmann Jørn Chr. S. Knudsen	Dato:	05.02.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none">• Opprettholde livsviktig behandling og medisiner som har stor betydning for bekjempelse av sykdom.• Dernest kommer ulike behandlinger/materiell som bedrer funksjonsnivå.
Begreps-avklaring	<ul style="list-style-type: none">• Svikt i legemiddelforsyning og helsemateriell er sammenbrudd i forsyningslinjer fra produsent til detaljist, som gjør at kommunale institusjoner (sykehjem, boliger med heldøgns tjenester, hjemmetjenesten etc.) og innbyggerne for øvrig i kommunen, ikke får tilgang på nødvendige medisiner og helsemateriell.
Tiltak	<ul style="list-style-type: none">• Helse og velferd beredskapsutvalg aktiveres. Den overordnede kriseledelsen orienteres om situasjonen og aktiviseres ved behov (må vurderes fortløpende).• Helse og velferd beredskapsutvalg følger videre opp med å:<ul style="list-style-type: none">○ Utarbeide en liste på områder som skal prioriteres.○ Etablere kontakt med lokale leverandører, legekantor og spesialisthelsetjenesten.○ Aktivere informasjonsplan (internt og eksternt) <p>Lagerbeholdninger er sparsomme i det moderne samfunn og den enkelte kommune kan ikke ha slike. Det må derfor legges til grunn at ved svikt fra produsent til detaljist må statlig nivå inn med sine planer for å sikre nødvendig hjelp i en region/land.</p>

TILTAKSKORT: Utbrudd av smittsom sykdom

Utarbeidet av:	Kommuneoverlege Ivar Skogvold, Bamble, Drangedal og Kragerø	Dato:	03.08.2017
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Kommunalsjef helse og velferd Hilde Molberg	Dato:	24.01.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none">Beskytte innbyggere, reisende, publikum og personell i berørte virksomheter mot smitte.Sikre at kommunen iverksetter nødvendige smitteverntiltak og samordner sin virksomhet med andre offentlige og private aktører på lokalt og nasjonalt plan, og ivaretar rettsikkerheten for smittede og andre som blir omfattet av smitteverntiltak.
Begreps-avklaring	<p><i>Smittsom sykdom</i></p> <ul style="list-style-type: none">Forårsaket av en mikroorganisme eller en del av en slik mikroorganisme eller av en parasitt som kan overføres blant mennesker. <p><i>Definisjon av utbrudd av smittsom sykdom:</i></p> <ul style="list-style-type: none">Flere tilfeller enn forventet av en bestemt sykdom innenfor et område i et gitt tidsromTo eller flere tilfeller av samme sykdom med antatt felles kilde (hotell/feriested, utstyr, næringsmidler, vann e.a.). <p><i>Følgende utbrudd av smittsomme sykdommer skal varsles:</i></p> <ul style="list-style-type: none">Utbrudd av de sykdommer som er meldingspliktige i MSISUtbrudd som mistenkes å ha sammenheng med næringsmidler (inkludert drikkevann)Utbrudd i helseinstitusjonerUtbrudd av særlig alvorlige sykdommer (andre enn dem som omfattes av MSIS), dvs. sykdommer med høy dødelighet, alvorlig sykdomsbilde eller høy komplikasjonsrateSærlig omfattende utbrudd <p>De fire siste kategoriene gjelder også utbrudd av smittsomme sykdommer som ikke er meldingspliktige til MSIS.</p>
Tiltak	<p>Utbrudd av smittsom sykdom kan bli meldt til kommunen fra fastlege, mattilsyn, sykehus, politi, legevakt, toll, annen myndighet etc.</p> <ul style="list-style-type: none">Smittevernlege aktiverer Helse og velferd beredskapsutvalg. Den overordna kriseledelsen orienteres om situasjonen og aktiviseres ved behov (må vurderes fortløpende).Hvis ikke smittevernlege eller dens stedfortreder (smittevernlege Skien og Porsgrunn) er tilgjengelig, oppnevner rådmann eller kommunalsjef helse- og velferd (eller dens stedfortreder) en annen lege til å starte smittevernarbeidet.Smittevernlegen varsler Fylkesmannen og Folkehelseinstituttet ved bruk av Varslings skjema <p>Ved mistanke om næringsmiddelbåren smitte skal Mattilsynet varsles. Ved smitte i helseinstitusjoner (sykehjem) skal det sendes kopi av varselet til det regionale helseforetakets kompetansesenter for sykehushygiene</p> <ul style="list-style-type: none">Smittevernlegen utarbeider en aksjonsplan for håndteringen av smitteutbruddet som skal inneholde følgende punkt (omfanget av denne aksjonsplanen vil avhenge av smittens alvorlighetsgrad):<ul style="list-style-type: none">Kartlegge (omfang, lokalisere smitekilde, etc.)Kontakte berørte samarbeidspartnere (internt og eksternt)Kurative tiltak (vaksinering)Avgrensning/forebyggingInformasjon til publikum/mediaEvaluering

Aktører/samarbeidspartnere i smittevernarbeidet

Kommunale	
Legevakten	116117
Fastleger	Kontakt legevakt
Vaksinasjons- og smittevernkontor/helsestasjon	35965000
Miljørettet helsevern i Grenland	35547000
Spesialisthelsetjenesten	
Sykehuset Telemark HF	35 00 35 00
Tuberkulose-kontrollprogram Helse Sørøst	TB-kontrollprogram HelseSørøst
Aleris Røntgen Telemark	35 56 04 00
Unilabs Mikrobiologi	35 50 57 00
Statlig	
Folkehelseinstituttet	21 07 70 00 Smittevernvakta: 21 07 63 48
Mattilsynet - Distriktskontoret Nedre Telemark. - Regionskontoret Buskerud, Vestfold og Telemark.	22 40 00 00 mattilsynet.no
Fylkesmannen i Telemark - Helse, omsorg og sosialtjenester - Samfunnsikkerhet og beredskap	35 58 61 10
Politi Telemark politidistrikt	02800 35 90 64 00
Tollvesenet	Toll.no

TILTAKSKORT: Pandemi

Utarbeidet av:	Kommuneoverlege Ivar Skogvold, Bamble, Drangedal og Kragerø	Dato:	03.08.2017
Revidert av:		Dato:	
Godkjent av:	Kommunalsjef helse og velferd, Hilde Molberg	Dato:	24.08.2018

Mål/hensikt	<ul style="list-style-type: none">• Redusere sykkelighet og død.• Pleie og behandle syke og døende.• Opprettholde nødvendige samfunnsfunksjoner.• Ta hånd om de døde på forsvarlig måte.• Gi fortløpende informasjon (helsevesen, publikum og media)
Begreps-avklaring	<ul style="list-style-type: none">• Pandemi er en verdensomspennende epidemi.
Tiltak	<p>Melding om pandemier kommer fra sentrale myndigheter</p> <ul style="list-style-type: none">• Smittevernlege aktiverer den kommunale beredskapsgruppen for smittevern/pandemi (i det omfang som anses som nødvendig). Den overordnede kriseledelsen orienteres om situasjonen og aktiviseres ved behov (må vurderes fortløpende).• Hvis ikke smittevernlege eller dens stedfortreder (smittevernlege Skien og Porsgrunn) er tilgjengelig, oppnevner rådmann eller kommunalsjef helse- og velferd (eller dens stedfortreder) en annen lege til å starte smittevernarbeidet.• Videre håndtering av pandemien vil avhenge av de råd og retningslinjer som kommer fra sentrale myndigheter, men vil i hovedsak innbefatte behov for at smittevernlegen, i samråd med Helse og velferd beredskapsutvalg/kommunens kriseledelse:<ul style="list-style-type: none">○ Utarbeider en vaksinestrategi i forhold til prioriteringer.○ Vaksineringen innbefatter følgende grupper:<ul style="list-style-type: none">▪ Pasienter i sykehjem, i bofelleskap og ulike typer boliger vaksineres av personalet som naturlig hører til denne tjenesten▪ Nøkkelpersonell vaksineres av helsesøstertjenesten▪ Andre vaksineres av helsesøstertjenesten og sykepleiere med opplæring i vaksinasjon○ Sjekker at kommunen har viktig materiell, utstyr og legemidler på plass og at forsyningssikkerheten er i orden (dialog med apotek, Folkehelseinstituttet og leverandør av medisinsk forbruksmateriell)○ Fastlegene utarbeider lister over sine pasienter som er i risikogruppen.○ Vurdere å stenge virksomheter som samler flere mennesker (skole, barnehage, idrettshaller etc.), og avlyse/forby møtevirksomhet○ Vurdere behov for å omdisponere personell, utvide stillinger og bruk av frivillige.○ Vurdere behov for å aktivere psykososialt kriseteam.○ Gi ut informasjon om: den løpende utviklingen av epidemien i utlandet og Norge, sykdommens ytringsform og alvorlighet, selvhjelp (når bør man oppsøke lege, beskytte seg selv etc.), fordeling av vaksiner, antiviralia, antibiotika og andre medikamenter, beredskapssituasjonen i kommunehelse-tjenesten, ved sykehus og annen viktig infrastruktur

Aktører/samarbeidspartnere i Smittevernarbeidet

Kommunale	
Legevakten	116117
Fastleger	Kontakt legevakt
Vaksinasjons- og smittevernkontor/helsestasjon	35997125/24
Miljørettet helsevern i Grenland	35547000
Spesialisthelsetjenesten	
Sykehuset Telemark HF	35 00 35 00
Tuberkulose-kontrollprogram Helse Sørøst	TB-kontrollprogram HelseSørøst
Aleris Røntgen Telemark	35 56 04 00
Unilabs Mikrobiologi	35 50 57 00
Statlig	
Folkehelseinstituttet	21 07 70 00 Smittevernvakta: 21 07 63 48
Mattilsynet - Distriktskontoret Nedre Telemark. - Regionskontoret Buskerud, Vestfold og Telemark.	22 40 00 00 mattilsynet.no
Fylkesmannen i Telemark - Helse, omsorg og sosialtjenester - Samfunnsikkerhet og beredskap	35 58 61 10
Politi Telemark politidistrikt	02800 35 90 64 00
Tollvesenet	Toll.no

Helhetlig Smittevernplan

Det vises for øvrig til Drangedal kommunes smittevernplan

<ul style="list-style-type: none">• Innledning – om smittevernarbeid: Smittevernboka• Lov om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven)• Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)• Definisjoner av sykdommer: smittevernloven § 1-3• Lover: Smittevernboka kap.3• Forebygging og kontroll av smittsomme sykdommer i Norge: Smittevernboka• Nasjonal og lokal organisering og ansvar: Smittevernloven kap.7, Forskrift om smittevern i helsetjenesten, kap.3• Internasjonalt ansvar: Smittevernboka kap.2• Smittevernvakta og Kriseinfo• Melderutiner for smittsomme sykdommer: Smittevernboka kap.4 og MSIS-meldingssystem	
<p style="text-align: center;">Individ</p> <ul style="list-style-type: none">• Meldepliktige sykdommer og melderutiner: Smittevernboka kap.4 og MSIS-meldingssystem• MRSA-veileder – smittevern 16• Stikkskader på sprøyter: Smittevernboka kap. 17• Smitteoppsporing ved seksuelt overfør-bare infeksjoner: Smittevernboka kap.16• Smitteoppsporing ved Tuberkulose: Tuberkuloseveilederen kap.7• Rett til smittevern: Smittevernloven kap.6• Posteksponeringsprofylakse mot hiv: Smittevernboka kap.18• Kontroll og oppfølging av pasienter med tarminfeksjoner: Smittevernboka kap.19• Oppfølging og kontroll hos personell som håndterer næringsmidler: Smittevernboka kap.20• Refusjonsregler: Smittevernboka kap.3 og smittevernloven kap6, § 6-2• Pasientplikter: Smittevernboka kap.3 og smittevernloven kap.5	<p style="text-align: center;">Samfunn</p> <p>Kommunale planverk: Kommunens overordnede beredskapsplan, Plan for helsemessig og sosial beredskap, Retningslinjer for samarbeid med Mattilsynet, Infeksjonskontrollprogram for hjemmetjenestene, Infeksjonskontrollprogram for institusjoner, Smittevern HMS, Vaksinasjon og smittevern</p> <p>Kommunalt ansvar og oppfølging:</p> <ul style="list-style-type: none">• Primæransvar for smittevern: Smittevernboka kap.1 og smittevernloven kap.7• Forskrift om smittevern i helsetjenesten• Samarbeidspartnere (Vedlegg 3)• Miljørettet helsevern i Grenland og Notodden• Vaksinasjon: Vaksinasjonsboka - smittevern 14• Vannhygiene: Forskrift om vannforsyning og drikkevann og Smittevernboka kap.10• Forebygging legionella: Forskrift om miljørettet helsevern kap.3a og legionellaveileder <p>Utbrudd:</p> <ul style="list-style-type: none">• Utbruddsveileder, Tema utbrudd (FHI)• Varsling av utbrudd• Lokale varslingsrutiner <p>Befolkningsgrupper med særlige behov:</p> <ul style="list-style-type: none">• Innvandrere: Smittevernboka kap.13• Barn/barnehage/skole: Smittevernboka kap.11 og kap.21• Menn som har sex med menn: Smittevernboka kap.14• Injisierende stoffmisbrukere: Smittevernboka kap.15
<p style="text-align: center;">Tuberkuloseprogram</p> <ul style="list-style-type: none">• Tuberkuloseveileder• Kommunens Tuberkuloseplan	
<p style="text-align: center;">MRSA</p> <ul style="list-style-type: none">• MRSA-veileder – smittevern 16	
<p style="text-align: center;">Pandemiplan</p> <ul style="list-style-type: none">• Nasjonal beredskapsplan for pandemisk influensa• Kommunal pandemiplan	
Linkene sjekkes årlig (jf. Prosedyre for oppfølging av beredskapsarbeid i helse- og velferdsstjenesten).	

Tuberkuloseplan

Innledning

Smittevernloven § 7-1 bestemmer at kommunen, dvs. kommunehelsetjenesten har primæransvaret for gjennomføring av tuberkulosekontrollen.

Tuberkuloseveilederen følges og flytskjemaer viser gangen i hvordan den enkelte skal undersøkes.

Personer som skal undersøkes

Politiet sender brev til Vaksinasjons- og smittevernkontoret (heretter kalt Smittevernkontoret) om tuberkuloseundersøkelse av utlendinger.

VIVA (flykningskontoret/voksenopplæring) tar direkte kontakt med helsekoordinator for flykninger når det gjelder tuberkulosekontroll av overføringsflykninger og familiegjenforente som kommer direkte til kommunen fra utlandet.

Arbeidstakere og praktikanter (inkl. au pair) som har oppholdt seg 3 mnd. eller mer i land med høy forekomst av tuberkulose siste 3 årene, eller har vært i risiko for å bli smittet av tuberkulose (alle aldre). Arbeidsgiver har plikt til å påse at tuberkulosekontrollen gjennomføres.

Alle barn som skal til tuberkulosekontroll må ha den gjennomført før oppstart i barnehage eller skole

IGRA-test

IGRA-test utføres ifølge [https://www.fhi.no/sv/smittsomme-](https://www.fhi.no/sv/smittsomme-sykdommer/tuberkulose/tb_skjema_maler/)

[sykdommer/tuberkulose/tb_skjema_maler/](https://www.fhi.no/sv/smittsomme-sykdommer/tuberkulose/tb_skjema_maler/) og dette gjøres på Sykehuset Telemark (STHF).

Laboratoriet er åpent for drop-in for IGRA – test mandag, tirsdag og onsdag kl. 08- 15. Personen får med rekvisisjon til blodprøvetaking fra Smittevernkontoret. Ved positiv IGRA test blir vedkommende henvist til lungepoliklinikken.

Lungerøntgen

Røntgen thorax taes ifølge flytskjema. Dette kan utføres på STHF, Skien. Personen får med rekvisisjon til røntgen fra Smittevernkontoret.

Henvising til spesialisthelsetjenesten

Ved behov for henvising til lungespesialist, sender Smittevernkontoret henvisningen til STHF. Det sendes kopi av henvisningen til fastlegen. Tuberkulosekoordinator gjør vurderingen, dersom Smittevernkontoret er i tvil om videre oppfølging.

DOT-behandling

Ved DOT behandling kontaktes hjemmesykepleier av tuberkulosekoordinator ved STHF. Disse har ansvar for utdeling av medikamenter i forbindelse med behandlingen.

BCG

Nyfødte barn av foreldre fra høyendemiske land får tilbud om BCG vaksine på helsestasjonen. Innvandrere fra høyendemiske land yngre enn 34 år får tilbud om vaksine. Andre som trenger BCG i forbindelse med reise, jobb e.l. får det ved vaksinekontoret.

Smitteoppsporing

Ved melding om mulig tuberkulosesmitte, foretar Smittevernkontoret i samarbeid med tuberkulosekoordinator på STHF miljøundersøkelse i henhold til [retningslinjer fra FHI](#).

Flytting

Ved flytting videresender Smittevernkontoret opplysninger til kommunelegen i ny bopelskommune der det er funn som bør følges opp.

Pandemiplan

En Pandemiplan har som mål å redusere sykelighet og død ved utbrudd av en pandemi (verdensomspennende epidemi). I tillegg vil denne planen ha tiltak knyttet til:

- Pleie og behandle syke og døende.
- Opprettholde nødvendige samfunnsfunksjoner.
- Ta hånd om de døde på forsvarlig måte.
- Gi fortløpende informasjon (helsevesen, publikum og media)

Tiltakskortet Pandemi har en konkret beskrivelse av hvordan kommunen skal forholde seg når det kommer melding om en pandemi (det er sentrale myndigheter som varsler om dette)

Sentrale dokumenter:

- [Nasjonal beredskapsplan for pandemisk influensa](#)
- [Meld. St. 16 \(2012 – 2013 \) Beredskap mot pandemisk influensa](#)

Lokale dokumenter:

- Helhetlig Smittevernplan (jf. Tiltakskort «Pandemi»)
- Overordnet beredskapsplan

Infeksjonskontrollprogram

Infeksjonskontrollprogrammet er et styringsdokument som beskriver de systematiske tiltak som er nødvendige for å redusere/forhindre forekomsten av infeksjoner og bærerskap av smittsomme mikrober.

Infeksjonskontrollprogrammet består av tre hovedkomponenter:

- Faglig og organisatorisk koordinering av de tiltak som programmet omfatter
- Infeksjonsforebyggende arbeid
- Infeksjonsovervåkende arbeid

Prosedyrene er laget på et overordnet nivå, som evt. vil kreve lokale tilpasninger på den enkelte institusjon og i hjemmetjenesten. Det er kommunen selv som bestemmer hvilket nivå prosedyrene skal ligge på.

Det er Seksjon for smittevern ved Sykehuset Østfold HF som oppdaterer dette [infeksjonskontrollprogrammet](#).

Helse og velferd beredskapsutvalg

For å være forberedt på håndtering av ulykker, hendelser, kriser og katastrofer har sektor helse og velferd opprettet et beredskapsutvalg.

Helse og velferd sitt beredskapsutvalg består av:

- Kommunalsjef helse og velferd, leder
- Stedfortredende kommunalsjef helse og velferd, nestleder
- Leder psykososialt kriseteam
- Kommuneoverlege
- Aktuelle deltagere fra øvrige virksomheter avhengig av situasjon

Utvalget har ansvar for enhetens overordnede arbeid og planverk i forbindelse med beredskap, samt i samarbeid med kriseledelsen, kommunens beredskapsarbeid i forhold til helse, omsorg, sosial og smittevern. Beredskapsutvalget skal også påse at virksomhetene/avdelingene har oppdaterte ROS-analyser og lokale beredskapsplaner der det er nødvendig. Beredskapsutvalget skal videre påse at plan for sosial og helsemessig beredskap oppdateres/revideres årlig, og ellers ved behov.

I mindre krisesituasjoner, hvor kommunens overordnede kriseledelse ikke aktiveres, vil HV beredskapsutvalg fungere som sektorens kriseledelse. Evt. andre avdelingsledere kan tiltre utvalget, avhengig av hvilken krise/situasjon som har oppstått. Det er kommunalsjef/stedfortreder som avgjør aktuelle deltagere til utvalget.

Det er kommunalsjef helse og velferd, eller dens stedfortreder, som leder beredskapsutvalget.

Unntaket er kriser som kommer inn under smittevern. Da er det kommuneoverlegen/smittevernlegen eller dens stedfortreder, som leder beredskapsutvalget.

Det er kommuneoverlegen/smittevernlegen som uttaler seg til media i spørsmål som har med pandemi og utbrudd av smittsomme sykdommer.

ROS analyse på tjenesteproduksjon

ROS analyse står for risiko- og sårbarhetsanalyse. Hensikten med en slik analyse er å forebygge uønskede hendelser og å redusere skader dersom de oppstår. Disse analysene gjøres både på overordnet nivå (da ofte omtalt som helhetlige ROS analyser og knyttet til den overordnede beredskapsplanen) og på tjenesteproduksjonen i kommunen (da knyttet til delplaner, som for eksempel en Helse-, sosial- og smitteberedskapsplan). Prinsippene for disse analysene vil være de samme uansett hvilket nivå de lages på. ROS analysene danner grunnlaget for Tiltakskortene.

Risiko er uttrykk for den fare som uønskede hendelser representerer for mennesker, miljø og materielle verdier. Risikoen uttrykkes ved sannsynlighet for (hvor stor sjanse det er for at hendelsen skal skje) og konsekvensene av de uønskede hendelsene. *Sårbarhet* er et uttrykk for et systems evne til å fungere og oppnå sine mål når det utsettes for påkjenninger, dvs. om kommunen eller avdelingen er i stand til å takle hendelsen. *Risikoaksept* betyr hvilken risiko en bestemmer seg for at en kan «leve med».

En ROS analyse på tjenestenivå kan legges opp på følgende måte:

- Involver flest mulige som er berørt for best mulig kartlegging (kan f. eks. være på et personalmøte eller avdelingsmøte).
- Definer tenkbare, uønskede hendelser som kan inntreffe (feilmedisinering, strømbrudd, ulykke på tur med bruker, stopp i vannforsyningen osv.). Hver uønsket hendelse må konkretiseres og formuleres så presist som mulig.
- Gjennomfør en analyse av hver hendelse ut fra punktene nedenfor
 - *Sannsynlighet* – hvor ofte kan hendelsen tenkes å inntreffe?
 - *Konsekvenser* av den uønskede hendelsen beskrives. Definer dette for ulike konsekvensområder, som for eksempel pasient, personell, materiell, tjenesteproduksjon og miljø.
 - *Mulige årsaker* til hendelsene listes opp.
 - *Forebyggende tiltak*. For hver årsak beskrives eksisterende og evt. nye forebyggende tiltak.
 - *Skadebegrensende tiltak*. For hver tenkt hendelse beskrives eksisterende og evt. nye tiltak.
 - *Risikoreduserende tiltak* (forebyggende og skadebegrensende) foreslås i prioritert rekkefølge av den som utfører analysen.
- Leder tar til slutt en beslutning om prioritering og videre oppfølging og tiltak samt tydeliggjør risikoaksepten som ligger i prioriteringene.

Drangedal kommune har utarbeidet en felles overordnet ROS-analyse. I tillegg har den enkelte virksomhet i oppgave å utarbeide sin egen analyse.

ROS-analysene utarbeides på felles fastlagt skjema.

Se også DSB (Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap) sin veileder til [helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen](#) (utgitt i 2014)